

**Мыңқұдық кенорнының Западный учаскесін өндіру жобасы (өзгерістер мен қосымшаларды енгізу). Қоршаған ортаға ықтимал әсеріне есеп беру бойынша қоғамдық тыңдау жобасының материалдарына
Қоғамдық тыңдаулар хаттамасы**

1. Аумағында қызмет жүзеге асырылатын немесе аумағына ықпал етілетін әкімшілік-аумақтық бірліктің (облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың, аудандардың, облыстық және аудандық маңызы бар қалалардың) немесе тиісті әкімшілік-аумақтық бірліктің (ауылдардың, кенттердің, ауылдық округтердің) әкімі аппаратының жергілікті атқарушы органының атауы:

"Созақ ауданының қыземшек кенті әкімінің аппараты" мемлекеттік мекемесі

2. Қоғамдық тыңдаулардың тақырыбы:

«Мыңқұдық кенорнының Западный учаскесін өндіру жобасы (өзгерістер мен қосымшаларды енгізу) Қоршаған ортаға ықтимал әсеріне есеп беру» бойынша қоғамдық тыңдау жобасының материалдары

3. Қоғамдық тыңдауларға шығарылатын құжаттар жіберілген қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органның және облыстың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың жергілікті атқарушы органының (облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың, аудандардың, облыстық және аудандық маңызы бар қалалардың) немесе тиісті әкімшілік-аумақтық бірліктің (ауылдардың, кенттердің, ауылдық округтердің) әкімі аппаратының атауы.

ШЖҚ РМК «Қоршаған ортаны қорғаудың ақпараттық-талдау орталығы»

4. Көзделіп отырған қызметтің орналасатын жері:

Түркістан облысы, Созақ ауданы, Қаракұр ауыл аймағы, Қаракұр ауылы, Мыңқұдық кен орны, Западный учаскесі.

Учаскенің бұрыштық нүктелерінің географиялық координаттары:

№№ Нүктелер	Географиялық координаттар		№№ Нүктелер	Географиялық координаттар	
	Солтүстік ендік	Оңтүстік ендік		Солтүстік ендік	Оңтүстік ендік
Участок №1 (Песчаный)			29.	45°33'43"	67°55'24"
1.	45°35'14"	67°49'07"	30.	45°33'38"	67°54'53"
2.	45°35'25"	67°46'47"	31.	45°34'05"	67°54'40"
3.	45°36'24"	67°45'56"	32.	45°34'15"	67°54'20"
4.	45°36'46"	67°46'29"	33.	45°35'11"	67°54'19"
5.	45°36'33"	67°47'37"	34.	45°35'17"	67°54'10"
6.	45°37'37"	67°47'44"	35.	45°35'21"	67°54'20"
7.	45°37'38"	67°49'43"	36.	45°36'30"	67°54'20"
8.	45°38'02"	67°50'35"	Ауданы -10,362 км²		
9.	45°38'25"	67°49'59"	Участок № 3 (Западный)		
10.	45°38'29"	67°50'10"	37.	45°33'35"	67°56'49"
11.	45°38'37"	67°50'12"	38.	45°32'29"	67°57'24"
12.	45°38'34"	67°50'24"	39.	45°32'19"	67°57'50"
13.	45°38'45"	67°50'55"	40.	45°32'08"	67°57'58"
14.	45°38'17"	67°52'46"	41.	45°30'56"	67°57'40"
15.	45°38'09"	67°52'36"	42.	45°31'15"	67°55'56"
16.	45°38'01"	67°52'38"	43.	45°31'15"	67°54'53"

17.	45°38'00"	67°52'26"	44.	45°31'52"	67°53'03"
18.	45°36'54"	67°51'06"	45.	45°32'27"	67°52'28"
19.	45°36'04"	67°48'36"	46.	45°32'38"	67°52'05"
Ауданы-22,593 км²			47.	45°32'22"	67°45'01"
Участок № 2 (Осенний)			48.	45°32'51"	67°43'38"
20.	45°37'05"	67°54'44"	49.	45°33'10"	67°43'32"
21.	45°37'05"	67°55'36"	50.	45°33'18"	67°43'39"
22.	45°36'42"	67°56'12"	51.	45°33'07"	67°44'26"
23.	45°36'11"	67°55'50"	52.	45°33'20"	67°46'03"
24.	45°35'41"	67°55'53"	53.	45°33'10"	67°47'05"
25.	45°35'19"	67°55'44"	54.	45°33'14"	67°50'58"
26.	45°35'13"	67°55'20"	55.	45°33'37"	67°52'44"
27.	45°34'40"	67°55'36"	56.	45°32'39"	67°53'45"
28.	45°34'02"	67°55'19"	Ауданы -37,273 км²		

5. Көзделіп отырған қызметтің ықтимал әсеріне қатысы бар барлық әкімшілік-аумақтық бірліктердің атауы:

Түркістан облысы, Созақ ауданы, Мыңқұдық кенорны, Западный учаскесі

6. Көзделіп отырған қызмет бастамашысының деректемелері және байланыс деректері:

"АППАҚ" ЖШС (БИН: 050740000945), 8-725-299-7148, secretary@appak.kazatomprom.kz, <https://appak.kazatomprom.kz>

7. Ықтимал әсерлер туралы есептерді әзірлеушілердің немесе стратегиялық экологиялық бағалау жөніндегі есептерді дайындау бойынша сырттан тартылған сарапшылардың немесе мемлекеттік экологиялық сараптама объектілерінің құжаттамасын әзірлеушілердің деректемелері мен байланыс деректері:

«Жоғары технологиялар институты» ЖШС, Алматы қ-сы Бөгенбай батыр қ-сі 168, тел.: +7 (702) 6127738, БСН 020240001938, y.nikitina@iht.kazatomprom.kz.

8. Қоғамдық тыңдаулар өткізілетін күн, уақыт, орын (қоғамдық тыңдаулардың ашық жиналысы өткізілетін күн (күндер) және уақыт):

2024 жылғы 21 тамызда сағат 15:00-де Түркістан облысы, Созақ ауданы, Тайқоңыр кенті, «Демур» мәдениет үйі.

Тіркеудің басталуы: 2024 жылғы 21 тамыз сағат 14:00-де

Сондай-ақ, мүдделі жұртшылық ZOOM платформасында бейнеконференциялар арқылы онлайн режимінде қосыла алады. Сілтеме (Түркістан облысының Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы ұсынған):

<https://us04web.zoom.us/j/6165408596?pwd=a1o0a3ROUGROYm1xZDZtbXJnTkNRUT>

09. Конференция идентификаторы: 616 540 8596 Код: 123456

9. Көзделіп отырған қызметтің бастамашысы жіберген сұрату хатының көшірмесі және қоғамдық тыңдауларды өткізу шарттарын келісу туралы әкімшілік-аумақтық бірліктердің жергілікті атқарушы органдары ұсынған жауап хаттың көшірмесі осы қоғамдық тыңдаулар хаттамасына қоса беріледі (1-Қосымша).

10. Қоғамдық тыңдауларға қатысушыларды тіркеу парағы осы қоғамдық тыңдаулар хаттамасына қоса беріледі (2-Қосымша).

11. Қоғамдық тыңдаулардың өткізілетіндігі туралы ақпарат мемлекеттік және орыс тілдерінде мынадай тәсілдермен таратылды:

1) Бірыңғай экологиялық порталда: <https://ecoportal.kz>, «Қоғамдық тыңдалымдар» бөлімі (24142951001)

<https://ecoportal.kz/Public/PubHearings/PublicHearingDetail?hearingId=17507>

2) жергілікті атқарушы органның (облыстың, республикалық маңызы бар қаланың, астананың) ресми интернет-ресурсында немесе әзірлеуші мемлекеттік органның ресми интернет-ресурсында:

<https://www.gov.kz/memleket/entities/turkestan-tabigi-resurstar/documents/1?lang=ru>

3) қоғамдық тыңдаулар басталған күнге дейін жиырма жұмыс күнінен кешіктірмей, бұқаралық ақпарат құралдарында, оның ішінде кемінде бір газетте және қатысы бараумақтың шегінде толық немесе ішінара орналасқан тиісті әкімшілік – аумақтық бірліктердің (облыстың, республикалық маңызы бар қаланың, астананың) аумағында таратылатын кемінде бір теле-немесе радиоарна арқылы бұқаралық ақпарат құралдарында:

«Созақ үні» газеті №51 17 шілде 2024 ж.

«Тұран-Түркістан» телеарнасы 8-9 шілде 2024 ж..

Газеттің электрондық нұсқасы және эфирлік анықтама осы қоғамдық тыңдаулардың хаттамасының 3-қосымшасында келтірілген

4) жергілікті атқарушы органдардың, әкімшілік және аумақтық бірліктердің хабарландыру тақталарында:

Тайқоңыр к. «Демур» мәдениет үйі тақтасында мәтіндік хабарландыру орналастырылды.

Фотоматериалдар 5-қосымшада келтірілген.

12. Қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың шешімдері:

Төраға Қыземшек кенті әкімі аппаратының бас маманы Тұрар К.О.

хатшыны таңдау туралы

Қоғамдық тыңдау хатшысы «Жоғарғы технологиялар институты» ЖШС өкілі Кирикович В.В. тағайындалды.

Қоғамдық тыңдауларға қатысушылар саны «жақтаған» – 21 адам, «қарсы» – 0, «қалысқалған» – 0 адам.

регламентті бекіту туралы.

1 Есеп түріндегі жоба материалдарын қарастыру. Ұсынылған регламент – 20 мин.

2. Сұрақтар мен жауаптар. Кез келген адам баяндамашыға сұрақ қойып, жоба бойынша өз пікірін айта алады. Ұсынылған регламент – 10 мин.

3. Қоғамдық тыңдауларды қорытындылау және жабу. Ұсынылған реттеу - 5 минут.

Қоғамдық тыңдауларға қатысушылар саны «жақтаған» – 21 адам, «қарсы» – 0, «қалысқалған» – 0 адам.

Регламент бірауыздан қабылданды.

13 Барлық тыңдалған баяндамалар туралы мәліметтер:

«Жоғарғы технологиялар институты» ЖШС-нің кіші ғылыми қызметкері - Манапов Е.А., Мынқұдық кенорнының Западний учаскесін өндіру жобасы (өзгерістер мен қосымшаларды енгізу). Қоршаған ортаға ықтимал әсеріне есеп беру бойынша презентация мен баяндама жасады. Презентация слайдтарының саны – 27бет. Баяндама осы хаттаманың 6-қосымшасында көрсетілген.

Қоғамдық тыңдауларға ұсынылған құжаттар бойынша баяндамалардың мәтіндері осы қоғамдық тыңдаулар хаттамасына 6-қосымшада берілген.

14. Мүдделі мемлекеттік органдар мен жұртшылықтың осы Қағидаларының 18-тармағына сәйкес жазбаша нысанда ұсынылған немесе қоғамдық тыңдауларды өткізу барысында айтылған барлық ескертулер мен ұсыныстарын, әрбір ескерту және ұсыныс бойынша бастамашының жауаптары мен түсініктемелерін қамтитын жиынтық кесте. Қоғамдық тыңдаулардың тақырыбына мүлде қатысы жоқ ескертулер мен ұсыныстар кестеге "қоғамдық тыңдаулардың тақырыбына қатысы жоқ" деген белгімен енгізіледі.

15. Қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың қаралып отырған құжаттар мен тыңдалған баяндамалардың толықтығы мен түсіну үшін жеңілдігі тұрғысынан алғандағы Сапасы жөніндегі пікірі, оларды жақсарту бойынша ұсынымдары: ескертулер, шағымдар немесе ұсынымдар түскен жоқ

«Мыңқұдық кенорының Западный учаскесін өндіру жобасы (өзгерістер мен қосымшаларды енгізу). Қоршаған ортаға ықтимал әсеріне есеп беру» бойынша «Жоғары технологиялар институты» ЖШС-нің кіші ғылыми қызметкері - Манапов Е.А. жасаған баяндама барлық қатысушыларды қанағаттандырды

16. Қоғамдық тыңдаулар хаттамасына шағымдану Қазақстан Республикасының Әкімшілік рәсімдік-процестік кодексіне сәйкес сот және сотқа дейінгі тәртіппен мүмкін болады.

17. Қоғамдық тыңдалым төрағасы:

Қаземшек келті әкімі аппаратының бас маманы
Амурар Н.О. 21.08.2024 ж.

18. Қоғамдық тыңдаулардың хатшысы:

Кирикович В.В. «Жоғарғы технологиялар институты» ЖШС-нің – өкілі, аға ғылыми қызметкер
21.08.2024 ж.

Қоғамдық тыңдаулар хаттамасының құрамдас бөлігі болып табылатын және қоғамдық тыңдауларға дейін және тыңдау кезінде түскен ескертулер мен ұсыныстарды қамтитын ескертулер мен ұсыныстардың жиынтық кестесі

Қоғамдық тыңдалым барысында алынған ескертулер мен ұсыныстар			
1	Ташимов Мусен (Тайқоңыр ауыл тұрғыны) Қоғамдық тыңдаудың мақсаты не?	Манапов Е.А. («Жоғары технологиялар институты») ЖШС кіші ғылыми қызметкер) Негізгі мақсат «АППАҚ» ЖШС қоршаған ортаға әсері бойынша мағлұматты қоғамдық тыңдау қатысушыларына жеткізу.	алынған сұрақ қарсылықтар жоқ
2	Ташимов Мусен (Тайқоңыр ауыл тұрғыны) «АППАҚ» ЖШС жергілікті тұрғындарға қандай көмегі тиіп жатыр?	Бейсалиев С.Ж. («АППАҚ» ЖШС Ген.директорының кеңесшісі) 2020 жылдан бастап әкімшілік шешімімен бізге Құмкент ауылдық округі біздің мүддемізге берілген. Ол жерде біз келесідей әлеуметтік көмек көрсетеміз: барлық мейрамдарды, яғни 8 Наурыз, Наурыз мейрамы, 9 Мамыр соғыс және тыл ардагерлерін марапаттау, «мектепке жол» деген бағдарлама бойынша іс-шаралар жүргізілде. Биыл сол жерге кіші футбол алаңымен бірге балаларға арналған алаң құрылысы жоспарланған. Одан бұрын 5 жыл бойы Қарақұр ауыл аймағында дәл сондай іс-шаралар жүзеге асырылған болатын.	қоғамдық тыңдалым тақырыбына қатысы жоқ
3	Ташимов Мусен (Тайқоңыр ауыл тұрғыны) Неге өндіріс әсерін біз, яғни Тайқоңыр ауылының тұрғындары қабылдауымыз керек, ал әлеуметтік көмекті басқа ауылдар алады?	Маханов А.Б. («АППАҚ» ЖШС Батыс Мыңқұдық кенорны директоры) Жаңа айтылып кеткендей қай жерге әлеуметтік көрсету бойынша шешімді біз өзіміз қабылдамаймыз. Қоғамдық тыңдауды өткізу заң талабы бойынша мекемеге ең жақын елдімекенде өткізілуі тиіс. Біз керісінше Қыземшекте өткізгіміз ақ келеді. Себебі ол жерде біздің жұмысшыларымыздың 40% сол елдімекен тұрғындары.	қоғамдық тыңдалым тақырыбына қатысы жоқ
4			

Форма письма-запроса от инициатора общественных слушаний на проведение общественных слушаний в местные исполнительные органы административно-территориальных единиц (района, города)

исходящий номер: 24221151001, Дата: 10/07/2024

(регистрационные данные письма, исходящий номер, дата)

Информируем Вас о: Проведение оценки воздействия на окружающую среду (в том числе сопровождаемой оценкой трансграничных воздействий)

(наименование в соответствии с пунктом 12 настоящих Правил)

Будет осуществляться на следующей территории: (месторождения урана Мынкудук, участок Западный)

(территория воздействия, географические координаты участка)

Предоставляем перечень административно-территориальных единиц, на территорию которых может быть оказано воздействие, и на территории которых будут проведены общественные слушания:

Предмет общественных слушаний: «Проект разработки месторождения Мынкудук, участок Западный (внесение изменений и дополнений)

(тема, название общественных слушаний, предмет общественных слушаний в обязательном случае должен содержать точное наименование, место осуществления, срок намечаемой деятельности и наименование инициатора намечаемой деятельности)

Просим согласовать нижеуказанные условия проведения общественных слушаний: Туркестанская область, Сузакский район, Кыземшекская п.а., с.Тайкыняр улица Тулпар здание 1 Дом Культуры «Демур», 21/08/2024 15:00

(место, дата и время начала проведения общественных слушаний)

Место проведения общественных слушаний в населенном (-ых) пункте (-ах) обосновано их ближайшим расположением к территории намечаемой деятельности (км).

Объявление о проведении общественных слушаний на казахском и русском языках будет распространено следующими способами:

Газета "Созак үні", Тұран-Түркістан телеарнасы

(наименование газеты, теле- и радиоканала, где будет размещено объявление)

Доска объявлений Дома культуры "Демур"

(расположение мест, специально предназначенных для размещения печатных объявлений (доски объявлений))

Просим также подтвердить наличие технической возможности организации видеоконференцсвязи в ходе проведения общественных слушаний.

В соответствии с Экологическим кодексом Республики Казахстан и Правилами проведения общественных слушаний, общественные слушания проводятся под председательством представителя местного исполнительного органа соответствующей административно-территориальной единицы (района, города). Местный исполнительный орган обеспечивает видео- и аудиозапись открытого собрания общественных слушаний. Электронный носитель с видео- и аудиозаписью всего хода открытого собрания общественных слушаний с начала регистрации до закрытия общественных слушаний и подведением итогов слушаний, подлежит приобщению (публикации) к протоколу общественных слушаний.

В соответствии с требованиями законодательства просим обеспечить регистрацию участников общественных слушаний и видео- и аудиозапись общественных слушаний.»

ТОВАРИЩЕСТВО С ОГРАНИЧЕННОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТЬЮ "АППАК" (БИН: 050740000945), 8-725-299-7148, ShElesova@appak.kazatprom.kz, <https://appak.kazatprom.kz/ru>

Составитель отчета о возможных воздействиях : ТОО "ИВТ"

(фамилия, имя и отчество (при наличии), должность, наименование организации представителем которой является, подпись, контактные данные инициатора общественных слушаний)

**Форма письма-ответа инициатору общественных слушаний от местных исполнительных органов
административно-территориальных единиц (района, города) на проведение общественных
слушаний**

исходящий номер: 24221151001, Дата: 11/07/2024

(регистрационные данные письма, исходящий номер, дата)

«В ответ на Ваше письмо (исх. №24221151001, от 10/07/2024 (дата)) о согласовании предлагаемых Вами условий проведения общественных слушаний, сообщаем следующее:

«Согласовываем проведение общественных слушаний по предмету «Проект разработки месторождения Мынкудук, участок Западный (внесение изменений и дополнений)», в предлагаемую Вами 21.08/2024 15:00, Туркестанская область, Сузакский район, Кызембекская п.а., с.Тайконыр улица Тулпар здание 1 Дом Культуры «Демур»(дату, место, время начала проведения общественных слушаний)»

(к призывам несогласования относятся: место проведения не относится к территории административно-территориальных единиц, на которую может быть оказано воздействие в результате осуществления намечаемой деятельности; дата и время проведения выпадает на выходные и/или праздничные дни, нерабочее время. "Поддерживаем, предложенные Вами способы распространения объявления о проведении общественных слушаний". или "Предлагаем дополнить (заменить) следующими способами, для более эффективного информирования общественности").

«Подтверждаем наличие технической возможности организации видеоконференцсвязи в ходе проведения общественных слушаний».

«Перечень заинтересованных государственных органов: 1. 2.»

ТОВАРИЩЕСТВО С ОГРАНИЧЕННОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТЬЮ "АППАК" (БИН: 050740000945), 8-725-299-7148,
ShEemesova@appak.kazatomprom.kz, <https://appak.kazatomprom.kz/ru>

Составитель отчета о возможных воздействиях: ТОО "ИВТ"

(фамилия, имя и отчество (при наличии), должность, наименование организации представителем которой является, подпись, контактные данные инициатора общественных слушаний).

Қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың тіркеу парағы

№ п/п	Фамилия, имя, отчество (при его наличии) участника	Категория участника (представитель заинтересованной общественности, общественности, государственного органа, Инициатора)	Контактный номер телефона	Формат участия (очно или посредством конференц- звонка)	Подпись (в случае участия открытом собрании)
1	2	3	4	5	6
1.	Жураев К.О.	Қазақстан Республикасының Әкімі	705-694-6075	очно	
2.	Бейсембаев С.И.	Қазақстан Республикасының Әкімі	87017291773(020)	очно	
3.	Ахмедов В.И.	Қазақстан Республикасының Әкімі	8-701-038-75-470	очно	
4.	Орғалиев А.И.	Қазақстан Республикасының Әкімі	87757945897	очно	
5.	Бейсембаев М.	PTB Әкімі	775 685 3004	очно	
6.	Айтбаев С.С.	ГТУ Әкімі	7054580191	очно	
7.	Нурбаев Б.З.	ГТУ Әкімі	877460878889	очно	
8.	Аманжол С.И.	ГТУ Әкімі	77028530713	очно	
9.	Сағандықов Д.Б.	ГТУ Әкімі	77025165952	очно	
10.	Баянов М.М.	ГТУ Әкімі	715 634 1985	очно	
11.	Шарипов А.А.	ГТУ Әкімі	77057169000	очно	
12.	Қартаев Р.И.	ГТУ Әкімі	87026376828	очно	
13.	Ташматов М.	адам туралы		очно	
14.	Мұраев С.	адам туралы		очно	
15.	Аманжол Т.С.	ГТУ Әкімі	8778877777	очно	
16.	Өсирова А.	ГТУ Әкімі		очно	
17.	Қуанышбаев Д.	ГТУ Әкімі		очно	
18.	Талов Ф.	ГТУ Әкімі		очно	
19.	Аманжол К.	ГТУ		очно	
20.	Маманов С.А.	МНС ТОО, ЧӨТ"		очно	
21.	Айдар Еркебаев	УПР Түркістан об.а.		онлайн	

SOZAK UNI

АУДАНЫҚ ҚОҒАМДЫҚ-САЯСИ ЖӘНЕ АҚПАРАТТЫҚ ГАЗЕТ

sozak_uni@mail.ru

WWW.SOZAK-UNI.KZ

№10 (1937)

СӘРСЕНБЕ
17 MAJAS 2024 ЖЫЛ

Газет 1930 жылдың 10 қазанынан шыға бастады

Контрафактілік өнімдермен күрес жұмыстарын күшейтуді тапсырды

Премьер-Министр Олжас Бектеновтің төрағалығымен өткен кеңес барысында сауданы цифрландыру арқылы көлеңкелі экономиканы азайту мәселелері қаралды. Сауда және интеграция, Қаржы, Энергетика және құрылыс, Ауыл шаруашылығы министрліктерінің атқарып жатқан жұмыстары, сондай-ақ «Атамекен» ҰКП өкілдерінің пікірлері тыңдалды.

Жыынға қатысушылар көп-

уақытта не күтіп тұрғанын білуі керек. Егер біз тауарлардың жөжелеген топтары бойынша артта қала бастасақ, онда өндiрушiлерiмiзге қосымша мемлекеттік қолдау қажеті», деп Олжас Бектенов, салалық мемлекеттік органдарға таңбалауды енгізудің оң әсерлері туралы жұртшылық пен бизнесті хабардар ету жөніндегі жұмысты күшейтуді тапсырды.

өңкелі экономикамен күресте тиімді құралдардың бірі болып саналатын тауарларды таңбалауды енгізудің оң әсерін атап өтті.

Қазақстанда темекі және аяқ киім бұйымдары, сонымен қатар биылғы 1 шілдеден бері барлық дәрі-дәрмектер сәйкестендіру құралдарымен міндетті таңбалауға жатады.

Сауда және интеграция министрлігінің мәліметінше, темекі өнімдерін міндетті таңбалау енгізілгеннен кейін оның барлық түрлері бойынша ақпиз түсімдері 25%-ға өскен. Сонымен қатар контрафактілік өнімдерді анықтау мүмкіндігі артты.

Мәселен, елімізде 2022 жылдан бастап 2024 жылдың 1 тоқсанына дейін 15 млрд теңге көлемінде заңсыз темекі өнімі тәркіленді.

Бұл ретте импортталған аяқ киім бұйымдарынан ҚҚС және кедендік баж түсімдері 293%-ға: 2021 жылғы 7,8 млрд теңгеден 2023 жылы 30,7 млрд теңгеге дейін өсті. Сонымен қатар таңбалауды тауарлардың басқа топтарына енгізу жоспарлары талқыланды, алғашы 5 жылға арналған болжамдарға сәйкес, оны іске асыру көлеңкелі айналымды тағы да 926 млрд теңгеге қысқартуға, бақыланатын экономиканың үлесін 23%-ға, бюджет түсімдерін 270 млрд теңгеге ұлғайтуға мүмкіндік береді.

«Біз экономиканың ашық әрі заңды жүруіне, нарығымыздың толық қадағалануы мен ашықтығына қол жеткізуге тиіміз. Бұл ретте бизнес иелдері ескерілуі тиіс. Орта мерзімді перспективада тауарларды таңбалауға көшуді нақты кестімен мөр-өнімдерін әзірлеу қажет. Кәсіпкерлер өздерін алғашы-

Сондай-ақ Қазақстанда Тауарларды қадағалаудың ұлттық жүйесінің пилоттық жобасын іске асыру барысы қаралды. Аталған жоба тауарлардың жеткізушілерден сауып алушыларға өтуін қадағалауға, бүкіл жеткізу тізбегін бақылауға, нақты уақыт режимінде тауарлардың өндірістік кооперативтері қоймаларында болуы және қозғалысы туралы ақпаратты тіркеуге мүмкіндік береді. Сондай-ақ деректерді өңдеу уақытын қысқартуды әрі тауар айналымын бақылаудың тиімділігін арттырды.

Пилоттық жобаны іске асыру нәтижесінде 89,4 млрд теңге көлемінде ауыл шаруашылығы өндірістік кооперативтерінің шарттары 100% цифрландырылды, әлеуметтік маңызы бар азық-түлік тауарларын өндiрушiлер мен өткiзушiлердiң 95%-ы қамтылды.

Бұған қоса, Ұлттық жүйені кеңейту және оған 58 тауар позициясынан тұратын азық-түлік сөбеті мен соның нәтижесінде инфляция есептелетін 488 тауардан тұратын тізбені енгізу жоспарлары қаралды.

Кеңес қорытындысы бойынша Үкімет басшысы тиісті министрліктерге контрафактілік тауарларды анықтау шараларын күшейтуді, сондай-ақ аяқталған пилоттық жобалар бойынша тауар топтарын міндетті таңбалауды енгізу және бағалардың сенімді әрі жедел мониторингін қамтамасыз ету мақсатында тауарлардың Бірыңғай каталогын заңнамалық тәртіптен бекіту мәселелерін пысықтауды тапсырды.

«Созақ үні»-ақпарат.

Президент БАӘ-нің Қазақстандағы елшісін қабылдады

Мемлекет басшысы БАӘ-нің Қазақстандағы елшісі Мұхаммед Саид Мұхаммед әл-Ариқиді қабылдады.

Қасым-Жомарт Тоқаев Астанада өткен ШЫҰ саммитіне Біріккен Араб Әмірліктерінің өкілі делегациясының қатысқаны тиын алғыс айтты.

Мемлекет басшысы өлімі БАӘ-мен көпжақты ынты-

мақтастықты дамытуға ерекше мән беретінін атап өтті.

Кездесуде бұған дейін жоғары деңгейде қол жеткізген сауда-экономика және инвестиция салаларындағы уағдаластықтарды жүзеге асыру барысы талқыланды. Сондай-ақ Қазақстан мен БАӘ арасындағы стратегиялық инвестициялық жоба-

лар туралы бірлескен декларация аясындағы жұмыстарды жалғастыру қажет екеніне назар аударылды.

Сонымен қатар энергетика және көлік-логистика, ақпараттық технологиялар мен жасанды интеллект салаларындағы ынтымақтастық перспективалары қарастырылды.

Қазақстанда жаңа комитет құрылды

Су ресурстары және ирригация министрлігінде су ресурстарын реттеу, қорғау және пайдалану жөнінде комитет құрылды.

Жаңа комитет суды заңсыз пайдаланумен белсенді күрес іс-шараларын қолға алды. Бұл мәселе ерекше бақылауда. Жаңа комитеттің жұмысы қысқартылған су ресурстарының алдын алуға және еліміздің су ресурстарын қорғауға бағытталған.

Бұл жұмыстар заңнамаға енгізілетін өзгерістермен бірге судың «қара нарығына» қарсы күресті едәуір күшейтті тиіс, деді Су ресурстары және ирригация министрі Нұржан Нұржігітов.

Базалық мөлшерлеме төмендетілді

Ұлттық банктің Ақша-кредит саясаты комитеті базалық мөлшерлемені жылдық 14,25%-ға дейін, 25 базистік тармаққа төмендету туралы шешім қабылдады. Әлемдегі азық-түлік бағасының өсуі мен Ресейде инфляцияның жеделдеуіне байланысты сыртқы инфляциялық жағдай қолқасындау бағыл отыр деп мәлімдейді Ұлттық банк (ҰБ).

Ұлттық банк келіп түсетін деректерді, соның ішінде баға өсуінің тұрақты бөлігі және жалпы инфляцияның тәртетке жақындау траекториясын бақылайды. Баға өсуінің бәсеңдеу үрдісін Бекіту үшін және инфляция бойынша 5%-дық мақсатқа қол жеткізу үшін ақша-кредит шарттары ұзақ уақыт бойы ұстамады қатаң қалпында сақталғанды, деліген ҰБ хабарламасында.

Жылдық инфляция 2024 жылғы маусым айында 8,4%-ға

дейін төмендеді және ҰБ бағамы шегінде олардың орталық мәнінен төмен қалыптасты. Баға өсуінің баулауына азық-түлік тауарларының төмен инфляциясы, сондай-ақ тарифтік реформаны іске асыру қаржының бәсеңдеуіне нәтижесі қосты. Осыған қарамастан, жылдық инфляция құрамында «Тарифтік инвестицияға айырбастау» бағдарламасы және нарықтық қызметтердің қымбаттауы аясында ақшыл қызметтердің бағасы барынша өсіп келеді.

ҰБ дерегіне, халықтың инфляциялық күтулері құбылмалы: олар сәуірдегі жоғары мәнділерден төмендеді, алайда теңге бағамының аздалуына байланысты маусым айында біршама өсті. Базалық мөлшерлемесі бойынша кезекті жоспары шешім 2024 жылғы 29 тамызда жарияланды.

Органикалық өнім дегеніміз не?

Қазіргі жағдайда органикалық өнімді татыну әлемнің көптеген мемлекеттерінің азық-түлік нарығын дамыту үрдісі болып табылады. Қазақстанда бүгінгі таңда органикалық өнім өндірісі мен экспортты дамыту үшін жағдай жасау бойынша басталып қалғандар іске асырылуда. Қазақстанда органикалық ауыл шаруашылығын мемлекеттік реттеу 2015 жылғы 27 қарашадан «Органикалық өнім өндіру туралы» ҚР Заңы, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2016 жылғы 23 мамырдағы № 230 бұйрығымен «Органикалық өнім өндіру және оның айналымы қандықтарын баулу туралы» құжаттары шеңберінде қозғалған.

Органикалық өнімдер – бұл ауыл шаруашылық өнімдері, ағамәдениет және биік шаруашылық өнімдері, жабайы өсімдіктер өнімдері және оларды қайта өңдеу өнімдері, соның ішінде «Органикалық өнім өндірісі туралы» Заңның талаптарына сәйкес өндірілген тамақ өнімдері.

Органикалық өнімдерге не жатады? Органикалық өнімдер химиялық өнеркәсіптің жетістіктерін пайдаланбай, минералды тыңайтқыштар, гербицидтер, пестицидтер қолданбай өндірілетін өнімдер болып саналады. Органикалық заттар өндірісінде шикізаттан бастап дүкен сөрелеріне жеткізілетін орталған өнімге дейінгі бүкіл процесі бақыланады.

Органикалық өнімді таңдағанда қалай сенімді болуға болады?

Органикалық өнім оны нарыққа шығарар алдында сертификаттау нысанында сәйкестікті растау бағасынан өтуі тиіс. Мұндай өнімдерге органикалық өнімдердің халтық сәйкестік белгісі қолданылады және «био», «эко», «органикалық» белгілері қолданылады.

Тытынушы сатушыдан сәйкестік сертификатын талап етуге қажылы.

Сондай-ақ, таңбалау мен өнім құрамына назар аударған жөн. Органикалық өнімнің таңбалауында өнім құрамын шикізаттық ауыл шаруашылығы материалдары өндірілген жер туралы қосымша мәліметтер және органикалық өнім өндірушіге инспекция жүргізіп отырып атауды бағуға тиіс. Сертификатталған органикалық өнімдердің халтық сәйкестік белгісіне назар аударыңыз.

Құрамында синтетикалық заттар, пестицидтер, гормондар, антибиотиктер және тағамдық қоспалар, генетикалық түрлендірілген объектілер және т.б. болмауы тиіс, рәқсәт етілген қоспаларды, минералдарды, хош иістендіргіштерді, витаминдерді және табиғи қоздырғыш алынған басқа да тағамды микробизмдерді пайдалануға жол беріледі.

Нәліктен органикалық азық-түлік сатып алу керек?

Органикалық өнімдерді тытыну тытынушының денсаулығына оң әсер етеді, құрамында пайдалы және қоректік заттар бар, дәрумендерге, минералдарға, антиоксиданттарға және басқа биологиялық белсенді заттарға бай, құрамында зиянды заттар жоқ (пестицидтердің, ауыр металдардың, гормондардың, ветеринарлық препараттардың, микотоксиндердің қалдықтары) негізінен төмен нитраттармен сипатталады.

Органикалық өнімдерді сатып алу немесе алмау әркімнің өз таңдауы. Бірақ сатып алудан бұрын сәреде пайдалы өнім немесе қарапайым өнім екенін тексеру керек.

Вакциналар: өткен, қазіргі және болашақ ұрпақ үшін денсаулықты қорғау

Вакцина жоғары деңгейдегі ерекше иммунитетті қалыптастырады, жыл сайын Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымының мәліметтері бойынша иммунитет 2 миллионнан 3 миллионға дейін өлім-жітімнің алдын алады.

Иммундау – бұл адамның иммунитетке ие болу процесі немесе әдеттегідей вакцинаны енгізу арқылы жақпалы ауруға қарсы төзімді болуы. Жақпалы аурулармен күресте іске асырылатын медициналық іс-шаралардың ішінде жетекші орындардың бірі халықты вакцинациялауға берілген. Ол бүкіл әлемде инфекциялармен күресудің ең тиімді, тәнімді және қолжетімді құралы ретінде таңылды. Кез-келген инфекцияға қарсы вакцинация шығындары осы ауруды емдеуге кететін шығындардан шамамен 10 есе аз өкіні белгілі. Иммунпрофилактика сала-сында мемлекеттік саясат алдын алуға, ал сырттан әкелінген жағдайда-жақпалы ауруларды оқшаулауға және жоюға бағытталған.

Республикада вакцинация ауыр түрде, асқынулармен жүретін, өліммен аяқталатын, бірінші кезекте балаларға зақым келтіретін ауруларға қарсы жүргізіледі.

Халықты вакцинациялау 20 жақпалы ауру: құтырма, іш сәзбел, іктемгі-жазы және энцефалит, «В» вирустық гепатит, В типті гемофильді инфекция, дифтерия, көкжөтел, қызылша, қызамық, полиомиелит, сіресе, туберкулез, وبا, эпидемиялық паротит, пневмококк инфекциясы, коронавирустық инфекция, «А» вирустық гепатиті, тамау, сібір жарасы және туляремияға қарсы Ұлттық өгу кәмітбесіне сәйкес тегін жүргізіледі.

Қазақстан Республикасының Ұлттық профилактикалық өгу кәмітбесі ДДҰ ұсынымдарына сәйкес келеді, көптеген дамыған елдердің (Австрия, Израиль, Бельгия, Германия, Түркия, Жапония және т.б.) ішкі ішкі кәмітбесіне ұқсас.

Жыл сайын Қазақстан Республикасында инфекциялық ауруларға қарсы 5 млн. жуық адам, оның ішінде 1,3 млн. бала өлінеді.

Х.ОСПАНОВ,
Сөзақ аудандық санитариялық-эпидемиологиялық бақылау басқармасының басшысы.

Хабарландыру

2024 жылғы 21 тамызда сағат 15:00-де мына мекен жай бойынша: Түркістан облысы, Сөзақ ауданы, А. Қызәмшек көнігі, Тайқоныр көнігі, Тұлпар әкіметі, 1 ғимарат "Демур" Мәдениет үйі "Алпақ" ЖШС "Мыңқұдық көн орны игеру жобасы, Западнй учаскесі" жобасы бойынша ашық жиналыс нысанында қоғамдық тыңдаулар өткізеді (өзгерістер мен толықтырулар енгізу) ықтимал әсерлер туралы есеп.

Ондай тыңдауларға қатысу үшін сілтеме бойынша өту қажет:
<https://us04web.zoom.us/j/6165408596?pwd=AT0oa3ROUGROYm1xZDZibXJnTkNRUT09&mt=1> Идентификаторы: 616 540 8596 Кіру коды: 123456

Өсер өту аумағы: Түркістан облысы, Сөзақ ауданы, Батыс Мыңқұдық көн орны а. Қызәмшек көн орны.

Учаске орталығының географиялық координаттары: N45 35 '49,3347" E67 54 '34,6764"

Жоба материалдары сайтта орналастырылған <https://ecportal.kz/>, сондай-ақ Түркістан облысының Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы" ЖАО сайтында <https://www.gov.kz/memleket/entities/turkestan-tabigi-resurstar/documents/1?lang=ru>

Жоспарланған қызмет туралы қосымша ақпаратты, сондай-ақ құжаттардың көшірмелерін әл арқалы сұратуға болады. мекен-жайы: y.niklina@iht.kazatomprom.kz, тел.: 8 702 000 17 60.

Мүдделі жұртшылық өз өскертулері мен ұсыныстарын қоғамдық тыңдаулар өткізілетін күнге дейін 3 жұмыс күнінен көшкірлімейтін мерзімде БЭК сайтына жібере алады <https://ecportal.kz/> және қағаз немесе электронды түрде әл мекен-жайы: "Түркістан облысының Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы" ММ, Түркістан облысы, Түркістан қаласы, Б. Саттарханов даңғылы, 27; 8 (72533) 5-98-49; e-mail: a.shymbabekova@ontusk.gov.kz.

Әзірлеушінің деректемелері мен байланыс деректері: "Жоғары технологиялар институты" ЖШС, Алматы қ., Бөгенбай батыр к-сі, 166, Тел.: +7 (702) 6127738, БСН 020240001938, y.niklina@iht.kazatomprom.kz.

Бастамашы, жоспарланған қызмет Тапсырыс беруші: "Алпақ" ЖШС Юр. мекен-жайы: Қазақстан Республикасы, 161003, Түркістан облысы, Сөзақ ауданы, Карақуыр ауылдық округі, Қаракор ауылы, 051-тоқсан, №1 ғимарат. Тел / факс: +7 (72546) 61709 E-mail: rudnik@arpp.kazatomprom.kz Факт. адрес: Республика Казахстан, 160013, г. Шымкент, ул. М.Х. Дулати, 40. Тел.: 8 (7252) 997148/49 E-mail: secretary@arpp.kazatomprom.kz

Объявление

21 августа 2024 г., в 15:00 часов, по адресу: Туркестанская область, Сузакский район, Кызәмшекская п.а., п. Тайқоныр, улица Тұлпар здание 1 Дом культуры «Демур», ТОО «АЛПАК» проводит общественные слушания в форме открытого собрания по проекту «Проект разработки месторождения Мыңқұдық участок Западнй (внесение изменений и дополнений) Отчет о возможных воздействиях».

Для участия в слушаниях онлайн необходимо прийти по ссылке:
<https://us04web.zoom.us/j/6165408596?pwd=AT0oa3ROUGROYm1xZDZibXJnTkNRUT09&mt=1> Идентификатор конференции: 616 540 8596 Код доступа: 123456

Территория воздействия: Туркестанская область, Сузакский район, Кызәмшекская п.а. Месторождение Западнй Мыңқұдық.

Географические координаты центра участка: N45 35'49,3347" E67 54'34,6764"

Материалы проекта размещены на сайте <https://ecportal.kz/>, также на сайте МНО «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Туркестанской области» <https://www.gov.kz/memleket/entities/turkestan-tabigi-resurstar/documents/1?lang=ru>

Дополнительную информацию о намечаемой деятельности, а также запросить копии документов можно по эл. адресу: y.niklina@iht.kazatomprom.kz, тел.: 8 702 000 17 60.

Заинтересованная общественность может направить свои замечания и предложения в срок не позднее 3 рабочих дней до даты проведения общественных слушаний на сайт ЕЭП <https://ecportal.kz/> и в бумажной или электронной форме на эл. адрес: ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Туркестанской области», Туркестанская область, г.Туркестан, проспект Б.Саттарханов, д.27; 8 (72533) 5-98-49; e-mail: a.shymbabekova@ontusk.gov.kz.

Реквизиты и контактные данные разработчика: ТОО «Институт высоких технологий», г. Алматы, ул. Бөгенбай батыра, 168, тел.: +7 (702) 6127738, БИН 020240001938, y.niklina@iht.kazatomprom.kz.

Инициатор, намечаемый деятельности Заказчик: ТОО «АЛПАК» Юр. адрес: Республика Казахстан, 161003, Туркестанская обл., Сузакский р-н, Карақуырский сельский округ, село Карақуыр, квартал 051, сооружение №1. Тел/факс: +7 (72546) 61709 E-mail: rudnik@arpp.kazatomprom.kz Факт. адрес: Республика Казахстан, 160013, г. Шымкент, ул. М.Х. Дулати, 40. Тел.: 8 (7252) 997148/49 E-mail: secretary@arpp.kazatomprom.kz

Жұмақтан болсын мекенің...

Шолақорған ауылының тұрғыны, әсіел әке, ардақты ата, ауыл-аймаққа қадірлі жан Маханов Саен Парімбекұлының дүниеден өткінін қырық күннің жүзі болып қалды. Асыл азаматтың жарқын бейнесі жүректерде сақталуы.

Ажал сені алып келтіп өлдім, Енді қайтып келмейсің-ау қайтамын.
Жатқан жерің жайлы болсын бауырым,
Пейішпен орын берсін жасаян, дөй келіп, Саен Парімбекұлының рухына бағыштап қырық күндік асын өткізетіндімізді барша ағайын-туыс, қида-жекеат, замандастарының есіне саламыз.

Ас – 20 шілде күні (19 шілде – қонақ асы сағат 19:00-де) Шолақорған ауылы, А.Алтынсарин көшесіндегі №36 ыде сағат 12:00-де беріледі.

Асқа шақырушылар: Махановтар әулеті.

Орманды өрттен қорғайық!

Орман өртінен кейінгі көрініс жән түршігерліктей. Көктің демалыс орындары қара күйе ағаш бағандары мен өңсіз құлаған ағаш үйділеріне айналды. Орман әр жылы әр түрлі белсенділікпен жанады. Бұл тек ауа райының қолайсыздығынан ғана емес. Орман өрттері әр түрлі себептерден болады. Олардың басым көпшілігі-сәндіруіс қалдырылған от, тұтанған темекі қалдықтары мен шырпы, құрғақ шөпті жағу болып табылады. Жаз кезінің басы мен орта кезі орман үшін өте қауіпті мезгіл, ыстық та аныақ, соны қатты желге айналады. Былтыры жылы шөпті өсімдіктер, түскен жалпырақтар өбден күйіп, жану материалдарына айналды. Жыл өткен сайын өрттен өлетін ағаш ұлғайып барады. Өрт қауіпті мерзімде мемлекеттік орман қоры аумағында жас қылқан жалпырақты орман отырғызылған жерде, бұрын болған өрт орындарында, бүлінген орман учаскелерінде жарылған ағаш қалдықтары мен дайындалған ағаш отындары бар орман ішіндегі ағаш көсетін жерде, күйіп қалған шөпті өсімдіктер орындарында, сондай-ақ ағаштардың ұшар басы маңында от жағуға тыым салынады. Анышылық құрғанда оталыш немесе бықсылыш материалдарды қолдануға, жанармай заттарын сүрткен материалдарды арнайы қарастырылған жерлерде тастауға, іштен жанатын қоғалтқыш істеп тұрған кезде отынды баққа құюға, қозғалтқыш қуат көзі жүнесінің ақауы бар машиналарды қолдануға, сондай-ақ жанар маймен жүретін машиналардың жанында темекі шөгуге немесе ашық түрде от қолдануға тыым салынады.

Қазіргі уақытта Үймет таралынан табиғат байлығын қорғау және оны могояйту үшін аса мән беріліп отыр. Біздер орман шаруашылығы қызметкерлері аудан көлеміндегі мемлекеттік орман қорын өрттен табиғат зандылықтарын бұзудан қорғау, оны халық иілігіне тиімді пайдалануды негізгі міндетіміз деп білеміз.

Р.ЕРНАЗАРОВ,
Сөзақ орман және жануарлар әлемін қорғау жөніндегі мемлекеттік органның орт химиялық станциясының меңгерушісі.

«ТҰРАН-ТҮРКІСТАН» ЖШС-і

161200, Түркістан қ., Тәуке хан даңғ. №247 «А»
Тел: 8 (72533) 4-11-18, 8-707-435-35-36. E-mail: tzharnama@mail.ru

ЭФИРЛІК АНЫҚТАМА

«Тұран-Түркістан» телеарнасының жүгіртпе жолынан төмендегі хабарландырудың 8-9 шілде аралығында берілгенін растаймын.

Мәтіні:

2024 жылғы 21 тамызда сағат 15:00-де мына мекенжай бойынша: Түркістан облысы, Созақ ауданы, А. Қыземшек кенті, Тайқоныр кенті, Тұлпар көшесі, 1 ғимарат "Демур" Мәдениет үйі, "Аппак" ЖШС "Мыңқұдық кен орнын игеру жобасы, Западний учаскесі" жобасы бойынша ашық жиналыс нысанында қоғамдық тыңдаулар өткізеді (өзгерістер мен толықтырулар енгізу) ықтимал әсерлер туралы есеп.

Онлайн тыңдауларға қатысу үшін сілтеме бойынша өту қажет:

<https://us04web.zoom.us/j/6165408596?pwd=al00a3ROUGROYm1xZDZtbXJnTkNlUT09&omn> конференция идентификаторы: 616 540 8596 кіру коды: 123456

Әсер ету аумағы: Түркістан облысы, Созақ ауданы, Батыс Мыңқұдық кен орны а. Қыземшек кен орны.

Учаске орталығының географиялық координаттары: N45°35 '49,3347" E67°54 '34,6764"

Жоба материалдары сайтта орналастырылған <https://ecoportal.kz/>, сондай-ақ "Түркістан облысының Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы" ЖАО сайтында <https://www.gov.kz/memleket/entities/turkestan-tabigi-resurstar/documents/1?lang=ru>

Жоспарланған қызмет туралы қосымша ақпаратты, сондай-ақ құжаттардың көшірмелерін әл арқылы сұратуға болады. мекен-жайы: y.nikitina@iht.kazatomprom.kz, тел.: 8 702 000 17 60.

Мүдделі жұртшылық өз ескертулері мен ұсыныстарын қоғамдық тыңдаулар өткізілетін күнге дейін 3 жұмыс күнінен кешіктірілмейтін мерзімде БЭК сайтына жібере алады <https://ecportal.kz/> және қағаз немесе электронды түрде әл. мекен-жайы: "Түркістан облысының Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы" ММ, Түркістан облысы, Түркістан қаласы, Б. Саттарханов даңғылы, 27; 8 (72533) 5-98-49; e-mail: a.shymabekova@ontustik.gov.kz.

Әзірлеушінің деректемелері мен байланыс деректері: "жоғары технологиялар институты" ЖШС, Алматы қ., Бөгенбай батыр к-сі, 168, Тел.: +7 (702) 6127738, БСН 020240001938, y.nikitina@iht.kazatomprom.kz.

Бастамашы, жоспарланған қызмет Тапсырыс беруші: "Аппак" ЖШС Юр. мекен-жайы: Қазақстан Республикасы, 161003, Түркістан облысы, Созақ ауданы, Қарағұр ауылдық округі, Қаракұр ауылы, 051-тоқсан, №1 ғимарат. Тел / факс: +7 (72546) 61709 E-mail: rudnik@appak.kazatomprom.kz Факт. мекен-жайы: Қазақстан Республикасы, 160013, Шымкент қ., М. Х. Дулати к-сі, 40, тел.: 8 (7252) 997148/49 e-mail: secretary@appak.kazatomprom.kz

21 августа 2024 г., в 15:00 часов, по адресу: Туркестанская область, Сузакский район, Кыземшекская п.а., п. Тайқоныр, улица Тулпар здание 1 Дом Культуры «Демур», ТОО «АППАК» проводит общественные слушания в форме открытого

собрания по проекту «Проект разработки месторождения Мынкудук, участок Западный (внесение изменений и дополнений) Отчет о возможных воздействиях.

Для участия в слушаниях онлайн необходимо пройти по ссылке:

<https://us04web.zoom.us/j/6165408596?pwd=a1o0a3ROUGROYm1xZDZtbXJnTkNRUT09&omn> Идентификатор конференции: 616 540 8596 Код доступа: 123456

Территория воздействия: Туркестанская область, Сузакский район, Кыземшекская п.а Месторождение Западный Мынкудук.

Географические координаты центра участка: N45°35'49,3347" E67°54'34,6764"

Материалы проекта размещены на сайте <https://ecoportal.kz/>, также на сайте МИО «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Туркестанской области» <https://www.gov.kz/memleket/entities/turkestan-tabigi-resurstar/documents/1?lang=ru>

Дополнительную информацию о намечаемой деятельности, а также запросить копии документов можно по эл. адресу: y.nikitina@iht.kazatomprom.kz, тел.: 8 702 000 17 60.

Заинтересованная общественность может направить свои замечания и предложения в срок не позднее 3 рабочих дней до даты проведения общественных слушаний на сайт ЕЭП <https://ecportal.kz/> и в бумажной или электронной форме на эл. адрес: ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Туркестанской области», Туркестанская область, г.Туркестан, проспект Б.Саттарханов, д.27; 8 (72533) 5-98-49; e-mail: a.shymabekova@ontustik.gov.kz.

Реквизиты и контактные данные разработчика: ТОО «Институт высоких технологий», г. Алматы, ул. Бogenбай батыра, 168, тел.: +7 (702) 6127738, БИН 020240001938, y.nikitina@iht.kazatomprom.kz.

Инициатор, намечаемый деятельности Заказчик: ТОО «АППАК» Юр. адрес: Республика Казахстан, 161003, Туркестанская обл., Сузакский р-н, Карагурский сельский округ, село Каракур, квартал 051, сооружение №1. Тел/факс: +7 (72546) 61709 E-mail: rudnik@appak.kazatomprom.kz Факт. адрес: Республика Казахстан, 160013, г. Шымкент, ул. М.Х. Дулати, 40, Тел.: 8 (7252) 997148/49 E-mail: secretary@appak.kazatomprom.kz

«Тұран-Түркістан» телеарнасы директоры

Бекбаев М.С.

Баяндама

Слайд 2. Жоба бойынша

Жұмыс жобасының тұтынушысы:

«АППАҚ» ЖШС

Жұмыс жобасының және ықтимал әсер есебінің бас жобалаушысы:

«Жоғары технологиялар институты» ЖШС

Жобаның орналасқан жері:

Қазақстан Республикасы, Түркістан облысы, Созақ ауданы

Слайд 3-5. Учаскенің орналасу жағдайлық жоспары

Мыңқұдық кенорны Шу-Сарысу уранкенді провинцияның пластты-инфильтрациялық түріне жататын ең ірі уранды алқапқа жатады.

Шығысында Ақдала кенорны ал Батыс бөлігінде Ыңғай кенорнымен шектеседі. Әкімшілік тұрғыда бұл аудан Оңтүстік Қазақстан облысы Созақ ауданына тиесілі.

«АППАҚ» ЖШС жерасты ұңғымалар арқылы шаймалау әдісін қолданатын кенорны Түркістан облысы, Созақ ауданында орналасқан Тайқоңыр ауылынан Солтүстік Шығыс бағытта 50 км жерде орналасқан

Қайта өңдеу кешені құрамына Өнімді ерітінділерді қайта өңдеу учаскесі(ӨЕКӨУ) және табиғи уранның химиялық концентратын өндірудің тұндыру мен кептіру учаскесінен(ТКУ) кіреді.

ӨЕКӨУ соңғы продукциясы болып уран құрамды десорбат, ТКУ-дың соңғы продукциясы болып табиғи уранның химиялық концентраты(«сары кек немесе сүзінді»), яғни кәсіпкерліктің дайын өнімі шығарылады.

2019-2021 жж. толығымен барлау жұмыстарының нәтижелері бойынша 3 кенді учаскеден тұратын тау-кен білінімінің жалпы ауданы 70,228 шаршы км құрайды

Западный – 37,273 км²

Песчаный – 22,593 км²,

Осенний – 10,362 км²

Кенді дене «Песчаный» учаскесінде 290м, ал «Осенний» және «Западный» учаскелерінде 390м тереңдікте шоғырланған.

Слайд 6. Жоба мақсаты

Қарастырылып отырылған Мыңқұдық кенорны Западный учаскесіне өзгерістерді мен қосымшаларды енгізу себептері келесідей:

- 2019-2021 жылдар аралығында өткен толығымен барлау жұмыстарының қорларды есептеу нәтижесінде мыңқұдық горизонтының қоры 4037 тоннаға өскені айқындалған. Қорлардың 48.77% өсу себептері бұрын соңды қосылмаған аудандардың зерттелуімен, қорлардың С2 санатынан С1 санатына өзгеруі, жеке есептелген блоктардың қайта қарастыру және пласттың тотығу аймағының шектелуін нақты айқандауы арқасында жүзеге асты.

- Алдыңғы жобадағы тау-кен бөлігінде көзделген нақты өндіріс көлемі қайта қарастыруы мен жылдық максималды жобалық өндіріс қуатының 1000 тоннадан 800-ге өзгеруімен байланысты. Жаңа жобаны бастау өндірістік қажеттілікпен, яғни өндіріс көлемінің азаюымен, технологиялық блоктардың болжамды қорлары нақты ашу барысында расталмауынан және кенорынның кейбір тау-кен геологиялық шарттармен күрделенген учаскелерінде қорлардың ұлғаймағанымен түсіндіріледі.

2021 жылғы Қазақстан Республикасының уран кенорындарын өндіру Орталық комиссиясымен мақұлданған Мыңқұдық уран кенорнының Западный учаскесін өндіру жобасымен салыстырғанда өндірістік бағдарламасы 2037ж дейін және максималды өндіріс қуаты жылына 1000 тоннаны құрайтын болса, жаңа жобамен 2045 жылға дейін және жылдық өндіріс қуаты 800 тоннадан осы жобаға енген барлық кен шоғырларын толықтай алынғанша біртіндеп азайтылады.

Слайд 8. Атмосфераны ластайтын негізгі көздер

Атмосфераға ластаушы заттардың шығарындылары 2024-2033 жж №KZ60VVX00097191 17.03.2022 жобасы және 09.08.2022 № KZ00VCZ01876177 экологиялық рұқсат бойынша жүргізілген. Аталмыш жоба бойынша кәсіпкерлікте шығарындылардың 68 көзі, оның ішінде 55 ұйымдасқан, 13 ұйымдастырылмаған бар. Жобалық шешіммен геотехнологиялық алаңдағы тау-кен дайындық жұмыстары барысында және технологиялық қышқылдау торабына құбыр тарту жұмыстарына өзгерістер енгізіліп, эмиссияларға тағы 28 шығарындылар көзі, оның ішінде 9 ұйымдасқан және 19 ұйымдаспаған көздері қосылды. Сонымен жалпы учаскені игеру барысында шығарындылардың 96 көзі, оның ішінде: 64 - ұйымдасқан, 32 – ұйымдастырылмаған көздер айқындалды.

Көздер атмосфераға 43 қосындыларды шығарады, оның ішінде 14 - қатты күйде, 29 – сұйық және газ күйінде, 9 суммация тобы.

Слайд 9. Атмосфераны ластайтын негізгі көздер

Слайд 10-11. Модельдеу нәтижелерін талдау

Нәтижелерді талдау **санитарлық қорғаныс алаңы (СҚА)** шекарасында және есептелген нүктелерде ластау көздерінен шығарылатын ластаушы заттардың концентрациясы **шекті рұқсат (етілген) көрсеткішінен (ШРК)** аспайтынын көрсетті.

Зиянды заттардың дисперсиясын ескере отырып, жобаланатын жұмыстардың учаскесі үшін СҚА өлшемін көрсету қажет етпеді, себебі мөлшері шекті рұқсат етілген концентрациядан (ШРК) аспаған.

Слайд 12. Атмосфералық ауаға әсерін бағалау

ҚР ЭК 4-қосымшасында сәйкес Қоршаған ортаны қорғау шараларының тізімі:

- негізгі механизмдердің электр жетегі бар агрегаттарды пайдаланып бұрғылау жұмыстарын жүргізу;
- бұрғылау жұмыстарын мұқият технологиялық реттеу;
- жұмысты жақсы тәжірибеге сәйкес жүргізу, жұмысты өндіру ережелерін сақтау, жұмысты орындау үшін қажетті біліктілігі бар персоналды тарту;
- бұрғылау алаңында және оған жақын аумақта қалдықтар мен құрылыс қалдықтарын жағуға тыйым салу;
- жабдықтың, автомобиль және құрылыс техникасының жұмысқа жарамды техникалық жай-күйін, құрылыс және жол көлік құралдарының пайдаланылған газдардағы ластаушы заттардың мөлшеріне белгіленген нормативтік талаптарға сәйкестігін бақылау (ластаушы заттардың шығарындыларының деңгейіне қойылатын талаптарға сәйкес келмейтін жабдықты пайдалануға рұқсат етілмейді). операция);
- тасымалдау кезінде жүктердің шанактан төгілуін және шаң басып кетуін болдырмайтын кузов шатырларымен жабдыкталады;
- атмосфералық ауаның жай-күйіне экологиялық мониторинг жүргізу

Слайд 13. Сумен жабдықтау. Жер үсті және жерасты суларына әсерін бағалау.

Ұңғымаларды құрастыру барысында су көзі өндірістік және тұрмыстық мақсаттарда қолданылады. Тұрмыстық-ауыз суы автокөліктер арқылы вахталық кентінен жеткізіледі.

Өндірістік сарқындар(производственные стоки) кездеспейді.

Жерасты ұңғымалар арқылы шаймалау әдісімен уран өндіру барысында қолданылатын технологиялық ерітінділер тұйық циклде қолданылады. Сол себепті жобаланып отырған геотехнологиялық алаңда өндірістік сарқындардың болмауы сонымен байланысты.

Шаруашылық-тұрмыстық сарқынды сулар бұл алаңда қалыптаспайды.

Технологиялық үрдісте қатысатын барлық ерітінді сулар қайта қолданылатын болғандықтан, олардың жер бетіне төгілуі қарастырылмайды.

Жер асты сулары. Өндірілетін кенорын аумағын жер үсті суларымен шайылып кету қауіпі жоқ.

Слайд 14-15. Жер үсті және жерасты суларына әсерін бағалау.

ҚР ЭК 4-қосымшаға сәйкес қауіпті әсерлерді азайту шаралары

Жоба ұңғымаларды салу кезінде су ресурстарын қорғау және ұтымды пайдалану бойынша келесі шараларды көздейді:

- қолданылған бұрғылау ерітінділерін қайта пайдалану;
- зумпфтарды қазу, оның ішінде кен горизонтынан шламды(берік полимерлі пленкамен қапталған)арнайы зумпфқа жинау, бұрғылау шламдарын тазалау (тұндыру), зумпфтарды жою және рекультивациялау жұмыстары жүргізіледі;
  - ұңғыма сырты кеңістігі бірінші су өткізгіш қабатының жоғарғы бөлігінен цементтеу сақинасы құйылады.
  - технологиялық ерітінділердің төгілуін алдын алу мақсатында жоғары қысымды құбырларды бекітілген графикке сәйкес мерзімді түрде беріктігін сынау;
  - технологиялық циклде қышқылға төзімді материалдарды қолдану
  - өнімді горизонттан жоғары орналасқан су өткіш қабаттың ластануын болдырмау үшін технологиялық ұңғымаларды эксплуатациядан кейін бүкіл ұңғыма оқпаны бойынша тампонаждау және жер беткейінен кейінгі бірінші су өткіш қабатты ұңғыма айналасындағы кеңістікті цементтеу
  - технологиялық ұңғымаларды гидравликалық қысымдау тәсілімен сынау(қысымдау жұмыс қысымынан 1,25 кем болмауы тиіс)
  - ұңғыманы эксплуатациялауға жібермес бұрын цементтеудің сапасын бақылау каротажымен тексеру
  - дебалансты технологиялық ерітінділерді жинау

Слайд 16. Өндіріс және тұтыну қалдықтарының әсерін бағалау.

Өндірістік және тұрмыстық қажеттіліктерге байланысты қарастырылып отырылған ауданда қоршаған ортаға әр түрлі өндіріс және тұтыну қалдықтары түзіледі. Тау-кен және дайындық жұмыстары кезінде келесі өндірістік және тұтыну қалдықтары түзіледі:

Слайд 17. Өндіріс және тұтыну қалдықтарының әсерін бағалау.

ҚР ЭК 4-қосымшасына сәйкес өндіріс және тұтыну қалдықтарының әсерін азайту шаралары:

- қалдықтарды барлық қажетті сақтық шараларын сақтай отырып, ұйымдасқан топтарға ғана жинау;
- қалдықтарды қауіптілік деңгейіне байланысты бөлу, қалдықтарды (тығыз жабылатын қақпақтармен жабдықталған)арнайы қауіптілік деңгейі мен санатына тиесілі белгісі бар бүтін контейнерлерге жинақтау;
  - ластаушы заттардың топыраққа, одан кейін жер асты суларына өтуіне жол бермеу үшін қалдықтарды сақтау контейнерлерін арнайы белгіленген қатты жамылғысы бар(асфальт, бетон) қоршалған алаңдарда орналастыру;
  - жасалған шарттарға сәйкес қалдықтарды уақытылы шығару;
  - қалдықтарды тасымалдау кезінде немесе көлік оқиғасы кезінде қоршаған ортаны ластау мүмкіндігін болдырмайтын, мөрленген арнайы контейнерлерде тасымалдау.

Слайд 18. Физикалық факторлардың қоршаған ортаға әсері

Жоспарланған жұмыстарды орындау барысында адам денсаулығына және қоршаған ортаға әсер ететін физикалық факторлардың әсері сөзсіз орын алады. Бұл, ең алдымен: **шу; діріл; электромагниттік сәулелену.**

Жобалық шешімдер тиісті қорғану шараларын және физикалық әсерді азайту үшін барлық қажеттіліктерді ескере отырып қабылданды. Сонымен қатар дыбыс, діріл, электромагниттік сәулелену және жарықтандыру деңгейлерін, тиісті нормативтік құжаттарда белгіленген шектерде және халықаралық құжаттардың талаптарына сай құрылғыларды пайдалану қарастырылған. Машиналарды, жабдықтарды және құрылыс конструкцияларын таңдау бойынша қабылданған жобалық шешімдерге сәйкес жұмыстарды жүргізу, персонал үшін зиянды факторларды нормативтік мәндерінен асырмауға мүмкіндік береді.

Слайд 19-22. Жер жамылғысы мен жануарлар дүниесіне әсер етуді бағалау

Топырақ-өсімдік жамылғысына және жануарлар дүниесіне әсері

Біркелкі климаттық жағдайға және жер бедеріне қарамастан, табиғи өзгеріске өсімдіктер қауымдастығының құрамы айтарлықтай біркелкі емес.

Жануарлар дүниесі шұғыл континенттік климатпен (яғни қысы салқын және жазы ыстық) орта ендіктің жартылай шөлді аймақтарына тән. Кенорны орналасқан аумақта және көршілес аумақтарда сүтқоректілердің 35 түрін кездестіруге болады. Жануарлардың қоныс аудару жолдары жобаланған учаскелердің тау-кен орындарының аумағы арқылы өтпейді

Кенішті игеру барысында жоғарыда аталған өсімдіктер аумақтарда барлық жерде кездеседі. Осыған орай сирек және эндемикалық түрлердің популяцияларына өндірістік үрдістердің әсері, зиян тигізбейтіндей жағдайлар жасалуы тиіс. Мұндай жағдайларда мәдени өсімдіктерді өсіру орынсыз болып табылады.

Осылайша, топырақ пен оларда өсетін өсімдіктер ауыл шаруашылығына жарамсыз, бұл өз кезегінде жобаланған объектілерді пайдалану кезінде қоршаған ортаны қорғау шараларының проблемалары мен шығындарын азайтады.

Дайындық және өндірістік жұмыстарды жүргізу кезеңінде кейбір ұсақ жануарлардың өліміне әкелетін жағдайлар орын алуы мүмкін, алайда олардың мекендеу ортасының жалпы санының жойылуына, ландшафттың өзгеруі болжанбайды. Бұл процестер қайтымсыз емес және қарастырылып отырған аймақтағы жануарлардың гендік қорына әсер етпейді.

Жұмыс жүргізілетін аумақта(геологиялық телім аумағында) мемлекет қорғайтын объектілердің тізбесіне енгізілген табиғи аймақтар, тарихи және мәдениет ескерткіштері кездеспейді.

Жұмыс аймағы дамыған аумақта орналасқандықтан жоспарланған жұмыстар жүргізу кезінде жануарлар әлемінің өкілдеріне әсер етпейді.

Жобаланатын жұмыстарды жүргізу барысында аумақты абаттандыру(жоба шеңберінде) қарастырылмаған.

Слайд 23. Жер жамылғысы мен жануарлар дүниесіне әсер етуді бағалау

ҚР ЭК 4-қосымшасына сәйкес қауіпті әсерлерді азайту шаралары

Бұрғылау жұмыстарының өсімдіктерге әсерін азайту үшін, келесі әрекеттер орындалуы ұсынылады:

- бұрғылауды бастамас бұрын жол желісін ретке келтіру, жұмыс алаңына кіретін жолдарды жабдықтау, жоғарғы құнарлы қабатты алып тастау және оны кейіннен пайдалана отырып, белгіленген жерлерде сақтау қажет;

- көлік құралдарының қозғалысына және бұрғылауға байланысты жұмыстарды белгіленген учаскелерден және жабдықталған жолдардан тыс орындауға жол берілмейді;

- Жұмыс орнында барлық жерде қауіпсіздік шараларын сақтау керек.

- бұрғылау жұмыстары аяқталғаннан кейін аумақты тазалау, өндірістік қалдықтарды, тұрмыстық және құрылыс қалдықтарын кәдеге жарату, антропогендік рельефті (шұңқырлар, шұңқырлар) жою қажет.

Жеке құрамға табиғатты құрметтеуге нұсқау беру, жұмыстарды ерекше сақтықпен жүргізу ұсынылады. Сондай-ақ браконьерлік аңшылық пен балық, құстарды аулауға, өсімдіктерді шабуға, жағуға тыйым салынады.

Слайд 24. Экологиялық қауіпке баға беру

Жұмыс істейтін персоналдың қауіпсіздігін және қоршаған ортаны қорғауды қамтамасыз етуде ең маңызды рөлді ережелер, нұсқаулар мен стандарттар жүйесі атқарады, олардың сақталуы басшылар мен барлық қызметкерлер үшін міндетті болып табылады.

Жабдықты пайдаланумен байланысты жазатайым оқиғаларды болдырмау үшін осы жабдықтың техникалық паспортын сақтау және өрт қауіпсіздігі шараларын сақтау қажет.

Жабдықты пайдалану, қауіпті заттармен жұмыс істеу, өндіріс қалдықтарын жою кезінде жобалық шешімдер мен қауіпсіздік ережелері сақталса, төтенше жағдайлар іс жүзінде азайып, ең төменгі ықтимал деңгейіне жетеді.

Слайд 25. Әлеуметтік-экономикалық аспектілері және экологиялық тәуекелді бағалау

Әлеуметтік-экономикалық жағдайларға оң әсер ету келесідей:

- аймақтың экономикалық және өнеркәсіптік әлеуетін арттыру;
- жергілікті бюджетке салық түсімдерін арттыру;
- жаңа жұмыс орындарын құру;
- қазақстандық (отандық өнім) материалдар мен жабдықтарды пайдалану;
- халықтың табысының артуы;
- халықтың сатып алу қабілетін арттыру;
- қаралатын салаларда халықтың өмір сүру деңгейі мен сапасын арттыру, инфрақұрылым мен әлеуметтік саланы дамыту;
- аумақтың инвестициялық тартымдылығын арттыру.

Өңірдің әлеуметтік-экономикалық жағдайына әсер ету тұрғысынан алғанда, облыс елді мекендерінің әлеуметтік инфрақұрылымына қалаусыз қосымша жүктеме болмайды деп айтуға болады.

ҚОРЫТЫНДЫ

Қоршаған ортаға әсерді талдау жобаланатын нысанның әсері:

Геологиялық орта. Қазба жұмыстары кезінде уақытша әсер және **шамалы** деп бағаланады;

Атмосфералық ауа. Жылжымалы дизельдік электр станцияларынан жоспарлау жұмыстары кезінде пайда болады. Әсерін белгіленген стандарттар шегінде **орташа деп бағалауға болады**;

Су ортасы. Сапалы ауыз су тек тұрмыстық және ауызсу қажеттіліктеріне ғана пайдаланылады. Әсерді **елеусіз деп бағалауға болады**;

Жер қойнауына және жер асты және жер үсті суларына әсері уақытша. Қара жолдармен көліктердің қозғалысы қамтамасыз етілген. Әсер **шамалы деп бағаланады**;

Жер ресурстары. Әсері жерді уақытша пайдалануға берумен, жердің өсімдік қабатын құрылыс техникасымен бұзумен, қазумен, аумақты құрылыс қалдықтарымен, мұнай өнімдерімен ластаумен байланысты.

Барлау жұмыстары аяқталғаннан кейін бұзылған жерлер рекультивацияға жатады. Әсері уақытша, бір мезгілді және орташа деп бағаланады;

Флора мен фауна. Жануарлар мен өсімдіктер әлеміне әсері құрылыс техникасының жұмысы нәтижесінде көрінеді, **шамалы деп бағаланады** ;

Төтенше жағдайлардың туындау мүмкіндігі төтенше жағдайлардың барлық ықтимал түрлерін залалсыздандыру шараларымен барынша азайтылады.

Әсерді бағалау әзірленген жобаны жүзеге асырудың экологиялық қауіпсіздігін көрсетті.

Жоғарыда айтылғандарға сүйене отырып, табиғи ортаның құрамдас бөліктеріне ықтимал әсер объектінің тікелей орналасқан аумағымен ғана шектеледі және жергілікті деп бағаланады, әсердің шамасы айтарлықтай төмен және рұқсат етілген стандарттарға сәйкес келеді.